

KOMUNIKAT PRASOWY nr 169/23

Luksemburg, 9 listopada 2023 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-598/21 | Všeobecná úverová banka

Nieuczciwy warunek umowy kredytu konsumenckiego zabezpieczonego domem rodzinnym: sąd powinien dokonać oceny proporcjonalności uprawnienia przedsiębiorcy do wymagania całości kredytu w stosunku do wagi niewykonania zobowiązania przez konsumenta

Na Słowacji bank Všeobecná úverová banka udzielił dwóm klientom kredytu konsumenckiego, podlegającego spłacie przez okres 20 lat. Klienci udzielili zabezpieczenia, którego przedmiotem był dom rodzinny. Z powodu trzymiesięcznej zwłoki w płatnościach w wysokości około 1 000 EUR, która miała miejsce w pierwszym roku obowiązywania umowy, bank uruchomił warunek dotyczący wcześniejszej wymagalności. Warunek ten pozwalał bankowi na domaganie się przedterminowej spłaty całej pozostałej kwoty i przystąpienie do sprzedaży w ramach pozasądowej licytacji domu rodzinnego. Klienci banku zwrócili się do sądu słowackiego o wstrzymanie tej licytacji, która ich zdaniem naruszała ich prawa jako konsumentów.

Prawo słowackie pozwala na zastosowanie warunku dotyczącego wcześniejszej wymagalności, jeżeli kredytobiorca pozostaje w trzymiesięcznej zwłoce w płatnościach, a kredytodawca zachował dodatkowy 15-dniowy termin. Sądy nie są zobowiązane do badania proporcjonalności tego warunku w zależności od wagi naruszenia zobowiązań konsumenta w odniesieniu do wysokości kwoty kredytu i terminu jego spłaty. Sąd słowacki zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy taka kontrola sądowa jest zgodna z prawem Unii.

Trybunał odpowiedział, że **kontrola sądowa potencjalnie nieuczciwego charakteru warunku umowy powinna obejmować kontrolę jego proporcjonalności**. Wyjaśnił, że **rozpatrywany warunek dotyczący wcześniejszej wymagalności wchodzi w zakres stosowania dyrektywy w sprawie nieuczciwych warunków¹**.

Kontrola ta obejmuje badanie wagi naruszenia przez konsumenta jego zobowiązań umownych, w tym kwoty niezapłaconych rat w stosunku do całkowitej kwoty kredytu i okresu obowiązywania umowy. Ponadto **sąd powinien uwzględnić konsekwencje, jakie wywołuje pozbawienie kredytobiorcy i jego rodziny lokalu stanowiącego ich główne miejsce zamieszkania**, ponieważ prawo do poszanowania domu jest prawem podstawowym. **Jeżeli sąd dojdzie do wniosku, że warunek jest nieuczciwy, powinien odstąpić od jego stosowania**.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst wyroku i, w stosownym wypadku, streszczenie wyroku](#) są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ [Dyrektywa Rady 93/13/EWG](#) z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich. Wprawdzie sporny warunek umowy powtarza przepisy prawa słowackiego, jednakże przepisy te nie są bezwzględnie obowiązujące. Tymczasem wyłącznie warunki umowy odzwierciedlające obowiązujące przepisy ustawowe lub wykonawcze pozwalają przyjąć, że prawodawca krajowy ustanowił równowagę pomiędzy ogółem praw i obowiązków stron umowy, i tym samym wykluczyć je z zakresu stosowania dyrektywy.